

Andmekaitseenõukogu arvamus (art 64)

**Arvamus nr 7/2020, milles käsitletakse Prantsusmaa pädeva
järelevalveasutuse esialgset loetelu isikuandmete
töötlemise toimingutest, mille puhul ei nõuta
andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemist (isikuandmete
kaitse üldmääruse artikli 35 lõige 5)**

Vastu võetud 22. aprillil 2020

Sisukord

1	ASJAOLUDE KOKKUVÕTE	6
2	HINDAMINE	6
2.1	Andmekaitsevenkogu üldised tähelepanekud seoses esitatud loetelu täiendustega	6
2.2	Järgpidevuse mehhanismi kohaldamine esialgse loetelu suhtes	7
2.3	Esialgse loetelu analüüs	7
	Äritegevuse juhtimine	7
3	JÄRELDUSED/SOOVITUSED.....	7
4	LÕPPMÄRKUSED	8

Euroopa Andmekaitseenõukogu,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta) (edaspidi „IKÜM“) artiklit 63, artikli 64 lõikeid 2 ja 3 ning artikli 35 lõikeid 1, 5 ja 6,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/680 (mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK) (edaspidi „õiguskaitse direktiiv“) artikli 51 lõike 1 punkti b,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut (edaspidi „EMP leping“), mida on muudetud EMP ühiskomitee 6. juuli 2018. aasta otsusega nr 154/2018, eriti selle XI lisa ja protokoll nr 37¹,

võttes arvesse oma töökorra artikleid 10 ja 22,

võttes arvesse Euroopa Andmekaitseenõukogu arvamust nr 13/2019, milles käsitletakse Prantsusmaa pädeva järelevalveasutuse esialgset loetelu isikuandmete töötlemise toimingutest, mille puhul ei nõuta andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemist (IKÜM artikli 35 lõige 5),

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Andmekaitseenõukogu (edaspidi „andmekaitseenõukogu“) põhiülesanne on tagada määruse (EL) 2016/679 (edaspidi „IKÜM“) järjepidev kohaldamine kogu Euroopa Majanduspiirkonnas. Kooskõlas IKÜM artikli 35 lõikega 6 ja artikli 64 lõikega 2 peab andmekaitseenõukogu esitama arvamuse, kui järelevalveasutus kavatses vastu võtta loetelu isikuandmete töötlemise toimingutest, mille suhtes ei kohaldata IKÜM artikli 35 lõikes 5 sätestatud andmekaitsealase mõjuhinnangu nõuet. Käesoleva arvamuse eesmärk on saavutada ühtlustatud lähenemisviis sellisele isikuandmete töötlemisele, mis on piiriülene või mis võib mõjutada isikuandmete või füüsiliste isikute vaba liikumist Euroopa Liidus. Ehkki IKÜMiga ei kehtestata ühtset loetelu, edendab see järjepidevust. Andmekaitseenõukogu püüab saavutada nimetatud eesmärgi oma arvamustes, tagades, et loetelud ei ole vastuolus olukordadega, mille puhul IKÜMis on sõnaselgelt sätestatud, et teatavat tüüpi isikuandmeid töödeldes tuleks teha andmekaitsealane mõjuhinnang, soovitades järelevalveasutustel eemaldada mõned kriteeriumid, mis andmekaitseenõukogu arvates ei aita vältida suurt ohtu andmesubjektidele, soovitades neil piirata teatavat tüüpi isikuandmete töötlemise ulatust, et mitte olla vastuolusüldiste eeskirjadega, mis on määratletud artikli 29 tööühma koostatud ja andmekaitseenõukogus heaks kiidetud andmekaitsealast mõjuhinnangut käsitlevates suunistes,² ja soovitades neil kasutada teatavaid kriteeriume ühtlustatud kujul.

(2) IKÜM artikli 35 lõigete 5 ja 6 kohaselt peavad pädevad järelevalveasutused koostama loetelu isikuandmete töötlemise toimingute tüüpidest, mille suhtes ei kohaldata andmekaitsealase mõjuhinnangu nõuet. Nad kohaldavad siiski järjepidevuse mehhanismi, kui sellised loetelud hõlmavad isikuandmete töötlemise toiminguid, mis on seotud kaupade või teenuste pakkumisega

¹ Käesolevas arvamuses kasutatud viiteid liikmesriikidele tuleks mõista viidetena EMP liikmesriikidele.

² Artikli 29 tööühma koostatud ja andmekaitseenõukogu heaks kiidetud 4. aprilli 2017. aasta suunised 248 rev.1, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinnangut ja selle kindlaksmääramist, kas isikuandmete töötlemise tulemusena „tekib tõenäoliselt suur oht“ vastavalt määrusele (EL) 2016/679.

andmesubjektidele või andmesubjektide käitumise jälgimisega mitmes liikmesriigis, või toiminguid, mis võivad oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist liidus.

(3) Andmekaitsekoostöötagab vastavalt määruse (EL) 2016/679 artikli 70 lõikele 1 kõnealuse määruse järjepideva kohaldamise kogu Euroopa Majanduspiirkonnas. Artikli 64 lõike 2 alusel võib järelevalveasutus, andmekaitsekoostöötagaja või komisjon rakendada mis tahes üldkohaldatava või rohkem kui ühes liikmesriigis mõju avaldava küsimuse puhul järjepidevuse mehhanismi. Vastavalt IKÜM artikli 64 lõikele 3 esitab andmekaitsekoostöötagaja talle edastatud küsimuse kohta arvamuse, tingimusel et ta ei ole samas küsimuses juba arvamust esitanud.

(4) Ehkki pädevate järelevalveasutuste koostatavate esialgsete loetelude suhtes kohaldatakse järjepidevuse mehhanismi, ei tähenda see, et need loetelud peaksid olema identsed. Pädevate järelevalveasutustele on jäetud riikliku või piirkondliku konteksti arvesse võtmiseks kaalutlusruum ning nad peaksid arvestama kohalike õigusaktidega. Andmekaitsekoostöötagaja hinnangu/arvamuse eesmärk ei ole luua ühtset ELi loetelu, vaid pigem vältida märkimisväärset vastuolude tekkimist, mis võib mõjutada andmesubjektide võrdset kaitset Euroopa Majanduspiirkonnas.

(5) Vastutav töötleja on IKÜM artikli 35 lõike 1 alusel kohustatud tegema andmekaitsealase mõjuhinnangu vaid siis, kui töötlemise tulemusena „tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht“. Riiklikud järelevalveasutused võivad esitada loetelusid, mis hõlmavad teatavaid isikuandmete töötlemise toiminguid, mis artikli 35 lõike 4 kohaselt nõuavad alati andmekaitsealast mõjuhinnangut (nn mustad nimekirjad), aga ka toiminguid, mille puhul vastavalt artikli 35 lõikele 5 ei ole andmekaitsealast mõjuhinnangut tarvis teha (nn valged nimekirjad). Kui isikuandmete töötlemise toiming ei kuulu kummassegi osutatud loetellu ja seda ei ole mainitud IKÜM artikli 35 lõikes 3, peab vastutav töötleja tegema *ad hoc*-otsuse selle põhjal, kas kriteerium „tõenäoliselt tekib suur oht füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele“ on täidetud või mitte. Vastavalt IKÜM põhjendusele 91 ei ole andmekaitsealane mõjuhinnang kohustuslik, kui isikuandmeid töötleb üksainus arst, muu tervishoiutöötaja või jurist, sest tegemist ei ole piisavalt laiaulatusliku töötlemisega. Kõnealune erand katab üksnes osaliselt juhtumeid, kui andmekaitsealast mõjuhinnangut ei ole vaja teha, st kui puudub suur oht füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele.

(6) Pädevate järelevalveasutuste koostatud loetelud toetavad ühist eesmärki – nimelt kuidas selgitada välja need isikuandmete töötlemise toimingute tüübid, mille puhul on riiklikud järelevalveasutused kindlad, et nende toimingute tulemusena ei teki mingil juhul suurt ohtu füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele, ning need tüübid, mille puhul riiklikud järelevalveasutused leiavad, et nende toimingute tulemusena ei teki tõenäoliselt suurt ohtu, ning seetõttu puudub vajadus andmekaitsealase mõjuhinnangu järele. Andmekaitsekoostöötagaja viitab artikkel 29 tööühikute koostatud ja andmekaitsealast mõjuhinnangut käsitlevatele suunistele, kus sätestatakse kriteeriumid, mille abil saab kindlaks määrata, kas isikuandmete töötlemise toimingute tulemusel „tekib tõenäoliselt suur oht“³. Nagu kõnealustes suunistes on välja toodud, võib vastutav töötleja enamikul juhtudel leida, et kahele kriteeriumile vastavale isikuandmete töötlemise toimingule on vaja teha andmekaitsealane mõjuhinnang. Mõnel juhul võib vastutav töötleja siiski leida, et andmekaitsealast mõjuhinnangut on vaja ka vaid ühele kriteeriumile vastava isikuandmete töötlemise puhul.

(7) Andmekaitsekoostöötagaja aramus võetakse vastu kooskõlas IKÜM artikli 64 lõikega 3 koostoimes andmekaitsekoostöötagaja töökorra artikli 10 lõikega 2 kaheksa nädala jooksul alates esimesest tööpäevast, mis järgneb päevale, mil eesistuja ja pädev järelevalveasutus otsustasid, et toimik on

³ IKÜM põhjendused 75, 76, 92 ja 116.

täielik. Eesistuja otsusel võib pikendada seda ajavahemikku kuue nädala võrra, võttes arvesse küsimuse keerukust,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE ARVAMUSE:

1 ASJAOLUDE KOKKUVÕTE

1. Prantsusmaa pädev järelevalveasutus on esitanud andmekaitseenõukogule oma esialgse loetelu, mis sisaldab kahte täiendust tema varem vastu võetud loetelule. Otsus toimiku täielikkuse kohta tehti ja taotlus edastati 26. veebruaril 2020.
2. Arvamus tuleb vastu võtta 22. aprillil 2020.

2 HINDAMINE

2.1 Andmekaitseenõukogu üldised tähelepanekud seoses esitatud loetelu täiendustega

3. Kõiki andmekaitseenõukogule esitatud loetelusid on tõlgendatud sellisena, et need täpsustavad ühelt poolt IKÜM artiklit 35, mis on igal juhul ülimuslik, ja teiselt poolt põhjendust 91. Seega ei saa ükski loetelu olla täielik.
4. Käesolev arvamus ei hõlma Prantsusmaa järelevalveasutuse esitatud kandeid loetellu, mille puhul leiti, et need jäävad IKÜM artikli 35 lõike 6 kohaldamisalast väljapoole. Tegemist on kannetega, mis ei ole seotud „kaupade või teenuste pakkumisega andmesubjektidele“ ega andmesubjektide käitumise jälgimisega mitmes liikmesriigis. Lisaks ei ole nende puhul tõenäoline, et nad „võivad oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist liidus“. Siiski märgib andmekaitseenõukogu selguse huvides ära loetelu need kanded, mis leiti jäävat IKÜM artikli 35 lõike 6 kohaldamisalast väljapoole. Lisaks leiti, et kõik isikuandmete töötlemise toimingud, mis on seotud õiguskaitsega, jäävad väljapoole kohaldamisala, sest IKÜM neid ei hõlma.
5. Käesolevas arvamus ei kommenteerita loetelu ühtki kannet, mis jääb põhjenduse 91 kohaldamisalasse.
6. Samuti oli IKÜM artikli 35 lõike 4 alusel koostatud loetelusid käsitlevate arvamuste eesmärk määrata kindlaks teatavad isikuandmete töötlemise toimingud, mida andmekaitseenõukogu palus järjepidevuse tagamiseks kõikidel järelevalveasutustel oma loetelu koostamisel arvestada, juhul kui seda veel ei ole tehtud. IKÜM artikli 35 lõike 5 kohaselt koostatud loetelude puhul kehtivad üldjuhul samuti kõnealused isikuandmete töötlemise üldised toimingud.
7. Loetelud, mille järelevalveasutused on kehtestanud vastavalt IKÜM artikli 35 lõikele 5, on loomult mitteammendav. Need loetelud hõlmavad isikuandmete töötlemise eri liike olenevalt sellest, milliste puhul on riiklikud järelevalveasutused kindlad, et need ei tekita mingil juhul suurt ohtu füüsiliste isikute õigustele ja vabadusele, ning töötlemise toiminguid, mille puhul riiklikud järelevalveasutused leiavad, et need ei tekita tõenäoliselt suurt ohtu. Sellistes loeteludes ei saa loetleda kõiki juhtumeid, mil andmekaitsealast mõjuhinnangut ei ole vaja teha. Igal juhul on vastutava töötleja või volitatud töötleja kohustus hinnata isikuandmete töötlemise ohte ja täita muid IKÜMist tulenevaid kohustusi.
8. Kui käesolevas arvamus ei ole mõnda loetelus mainitud kannet käsitletud, tähendab see seda, et andmekaitseenõukogu ei palu Prantsusmaa järelevalveasutusel võtta täiendavaid meetmeid.
9. Peale selle tuleb andmekaitseenõukogu meelde, et läbipaistvus on vastutavatele ja volitatud töötlejatele väga oluline. Pidades silmas loetelu kannete selgemaks muutmist, leiab

andmekaitseenõukogu, et läbipaistvust võib suurendada seegi, kui loetelus osutatakse selgelt suunistes sätestatud kriteeriumidele.

2.2 Järjepidevuse mehhanismi kohaldamine esialgse loetelu suhtes

10. Prantsusmaa järelevalveasutuse esitatud esialgne loetelu hõlmab isikuandmete töötlemise toiminguid, mis on seotud kaupade või teenuste pakkumisega andmesubjektidele või andmesubjektide käitumise jälgimisega mitmes liikmesriigis ja/või mis võivad oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist liidus peamiselt seetõttu, et toimingud ei piirdu asjaomase riigi andmesubjektidega.
11. Andmekaitseenõukogu märgib kannete 13 ja 14 kohta, et nimetatud viitedokumenti käsitatakse otsuse eelnõu osana.
12. Andmekaitseenõukogu on eelnevalt käsitlenud esitatud otsuse eelnõu kandeid 1–12 oma arvamuse 13/2019 kontekstis.
13. Seoses kandega 13 ja võttes arvesse IKÜM artikli 64 lõiget 3, tuletab andmekaitseenõukogu meelde, et ta märkis oma arvamuses 13/2019 Prantsusmaa järelevalveasutusele, et sellist tüüpi töötlemise toimingute puhul tuleb kande kohaldamisala piirata, sätestades, „[---] et seda ei kohaldata kolmandalt isikult omandatud võlakohustustega seotud isikuandmete töötlemise toimingute, vaid üksnes selliste võlgade suhtes, mis on tekkinud ettevõtja ja kliendi suhetes. Samuti soovib andmekaitseenõukogu, et hinnangu ja punktide andmine jäetaks sõnaselgelt kõnealuse kande kohaldamisalast välja.“

2.3 Esialgse loetelu analüüs

14. Võttes arvesse, et:
 - a. IKÜM artikli 35 lõike 1 alusel nõutakse andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemist vaid juhul, kui isikuandmete töötlemise toimingute tulemusena tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht, et
 - b. IKÜM artikli 35 lõikega 3 on ette nähtud mitteammendava loetelu koostamine isikuandmete töötlemise toimingute tüüpidest, mille puhul on vajalik andmekaitsealane mõjuhindang, ning et
 - c. andmekaitseenõukogu käsitleb praegu ainult esitatud otsuse eelnõu kannet 14, leiab andmekaitseenõukogu järgmist.

ÄRITEGEVUSE JUHTIMINE

15. Andmekaitseenõukogu tuletab meelde oma arvamuses 11/2019 esitatud põhjendust, milles ta taotles, et sellist tüüpi töötlemise toimingute puhul tuleks piirata „kõnealuse kande kohaldamisala ning käsitleda üksnes ettevõtjate ja klientide suhteid, jättes kohaldamisalast välja tundlike või äärmiselt isiklike andmete töötlemise ning isikuandmete töötlemise suures ulatuses.“ Andmekaitseenõukogu soovib seega Prantsusmaa järelevalveasutusel vähendada selle kande kohaldamisala samal moel.

3 JÄRELDUSED/SOOVITUSED

16. Prantsusmaa järelevalveasutuse esialgne loetelu võib kaasa tuua IKÜM artikli 35 vastuolulise kohaldamise ja andmekaitseenõukogu soovib teha järgmised muudatused.
 - Äritegevuse juhtimine: andmekaitseenõukogu soovib piirata selle kande kohaldamisala üksnes ettevõtjate ja klientide suhetega ning jätta kohaldamisalast välja tundlike või väga isiklikku laadi andmete töötlemine.

4 LÕPPMÄRKUSED

17. Käesolev arvamus on suunatud Prantsusmaa järelevalveasutusele Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés ja see avalikustatakse kooskõlas IKÜM artikli 64 lõike 5 punktiga b.
18. Prantsusmaa järelevalveasutus edastab lõpliku otsuse andmekaitseenõukogule, kes kannab selle nende otsuste registrisse, mille suhtes on kohaldatud järjepidevuse mehhanismi vastavalt IKÜM artikli 70 lõike 1 punktile y.

Euroopa Andmekaitseenõukogu nimel

eesistuja

(Andrea Jelinek)